

Les patents de programari són inconsistentes

Patentar el programari és contradictori: una patent és un monopoli sobre una màquina a canvi de la difusió d'informació (no disponible anteriorment) sobre la màquina. Si la màquina és programari (és a dir, informació), la patent és un monopoli sobre informació a canvi de difondre aquesta informació. Aquest contrasentit és irrealitzable.

Legalitzar les patents de programari a la UE també és inconsistent amb l'estratègia e-Europe i la voluntat de ser capdavanters en el món en economia del coneixement la propera dècada. Difícilment guanyarem els nostres competidors copiant els seus errors (admesos per les seves autoritats: FTC, NRC...). Seria millor que les nostres empreses poguessin innovar mentre les d'EUA s'entretenen als tribunals (com Eolas contra Microsoft, Overture contra Google, PanIP contra dotzenes de botiguetes a la web, etc.).

Les patents de programari són incompatibles amb el programari lliure, perquè el programari afectat per patents no és ben bé lliure, i els autors de programari lliure no poden pagar llicències per còpia perquè ni tan sols intenten saber quantes còpies del seu programa hi ha pel món (idem per al shareware). El programari lliure com Linux, o Samba o molts altres projectes ja té problemes actualment per això. Per tant, legalitzar les patents de programari es contradiria amb la tendència recent d'usar i promoure el programari lliure a l'administració pública europea, com proposa un informe d'Unisys per al programa europeu intercanvi de dades entre administracions (ja ho va proposar una comissió temporal del Parlament Europeu el 2001 per raons de seguretat). Hi ha més accions a les administracions públiques en favor del programari lliure que serien incompatibles amb les patents de programari: UK, Alemanya, França, Espanya, Extremadura, Andalusia, València...

© Caliu 2002

Podeu imprimir i distribuir còpies d'aquest fulletó (o traduir-lo).

Disponible a: <http://patents.caliu.info/fulleto>

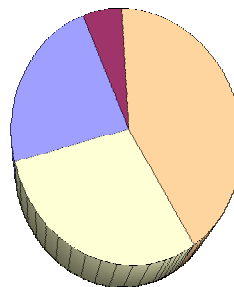
Més informació (en català), adhesions o col·laboracions:

<http://patents.caliu.info>

<http://swpat.ffii.org>

Campanya contra les PATENTS DE PROGRAMARI CALIU <http://caliu.info>

"inventors" de patents
europees de programari

■ EUROPA ■ Altres ■ EUA ■ Japó

Exemples de patents europees sobre una botiga web

Per interesos de multinacionals i intermediaris, l'Oficina Europea de Patents s'ha anat desviant de la llei. Ara, la Comissió ha proposat la directiva COM(2002)92, en contra dels professionals i dels estudis econòmics, per encobrir aquestes irregularitats.

La directiva vol permetre que els programes d'ordinador es puguin patentar, en contra del conveni europeu de patents (el qual no modifica). Aquesta directiva és ilegítima, contraproduent, perillosa i inconsistent.

Les conseqüències de la directiva són:

1. Més monopolis i oligopolis en informàtica. Programari de menys qualitat, més car.
2. Discriminació de PIMEs respecte grans empreses i d'uns models de negoci respecte uns altres.
3. Pèrdua de competitivitat respecte EUA i Japó.
4. Ineficiència per desviament d'esforços/recursos de feina tècnica a legal. Greus traves i incertesa jurídica en la feina tècnica.
5. Drets de l'individu (d'expressió i informació dels ciutadans, laborals dels informàtics).
6. Les polítiques en societat de la informació, programari lliure i desenvolupament tecnològic queden compromeses.

ARGUMENTS

Aquesta directiva és ilegítima

La Comissió desinforma quan diu que no vol patents de programari "com a tal", però proposa criteris que les permeten:

- No defineix "tècnica", "indústria" o "invenció",
- Admet característiques no tècniques a la "contribució tècnica",
- Accepta monopolitzar "programes en sí mateixos o en un suport"
- Rebutja el dret a la publicació, o a la interoperabilitat.

D'ençà de 2002 que encara no ha donat cap exemple de programa que no es vegés afectat per patents, segons els seus criteris. Pren el 6 % de recolzament en la seva pròpia consulta com una "majoria econòmica" i ignora tots els estudis.

El Parlament Europeu (P.E.) va votar moltes esmenes que eviten patentar el programari (i altres de menys clares). Però els intermediaris i diplomàtics del Consell (excepte Espanya, Àustria, Bèlgica, Polònia i Itàlia), només es van quedar amb 1/3 d'esmenes del P.E., el més insignificant o perillós. El nou P.E. haurà de tornar a defensar els interessos d'usuaris, PIMEs, sindicats, investigadors, programadors i l'economia en general després de les eleccions.

Les patents de programari són innecessàries

Les patents en general es justifiquen teòricament perquè suposen un incentiu a la innovació i a la publicació d'innovacions que sense aquest incentiu potser no tindríem o romandrien com a secrets industrials.

Però la innovació és inherent en el programari, perquè és l'única manera de competir. La fabricació i distribució (fer arribar còpies de programes als usuaris) i les matèries primeres són igual de barates per a tots els competidors.

El programari lliure demostra que hi ha prou incentiu no només per innovar sinó per revelar creacions en programari, sense l'incentiu de les patents.

Les patents no protegeixen programes complets, com els drets d'autor, sinó conceptes, pràctiques més generals. Els drets d'autor sobre un processador de textos prohibirien a tothom distribuir el processador de textos sense permís de l'autor, però la patent sobre processament de textos (si s'hagués obtingut quan era una idea nova) prohibiria que ningú programés un processador de textos pel seu compte, per tant protegiria el concepte de processador de textos.

En informàtica, el que és car no són els conceptes (potser en farmàcia o

química sí que ho són), perquè ja sabem d'entrada el que pot i no pot fer un ordinador. El que és car és portar els conceptes a la pràctica, i això ja està protegit pels drets d'autor. Per tant, les patents protegirien la part barata i erosionarien la protecció de la cara.

Les patents de programari són contraproductives

El programari té molta tendència natural a la monopolització, per culpa dels efectes de xarxa (un programa és més útil quan el fa servir molta gent) i per altres causes. Atorgar monopolis de 20 anys per idees en programari només faria que reforçar els oligopolis actuals, perjudicar els consumidors, la qualitat i la innovació.

Per a un programador o una PIME és impossible comprovar que no violi cap patent. El programari és molt incremental i cada programa utilitza molts conceptes, cadascun dels quals podria estar patentat. Sovint les grans companyies ni tan sols es veuen capaces de buscar entre només les patents pròpies per assegurar que no afectin als estàndards en què participen, i moltes organitzacions d'estandarització renuncien a exigir-ho.

Les patents de programari són perilloses

La possibilitat de patentar algorismes i estructures de dades donaria a les companyies privades control sobre massa recursos de la societat de la informació. Gràcies a patents sobre formats de dades (o programari per llegir i escriure aquests formats) les multinacionals podrien impedir als autors crear o distribuir art digital de tota mena. A hores d'ara, ja hi ha patents que afecten els dos formats d'imatges més usats a la web (JPEG i GIF), de manera que les fotos a la web dels nostres eurodiputats segurament infringeixen alguna patent. El mateix passa amb àudio (MP3) o vídeo (MPEG, ASF). Aquests i altres posseïdors de patents poden censurar o posar peatges a gran part del contingut multimèdia en el món.

Com que l'Oficina Europea de Patents ja ha atorgat il·legalment unes 30000 patents per programari, la majoria a empreses d'EUA o el Japó, la directiva les legalitzaria i aquestes empreses forasteres sortirien amb un avantatge monopolístic molt important sobre les empreses europees.

Com que el programari és informació, una restricció en el comerç de programari també és una restricció en la llibertat d'expressió. Mentre que un enginyer mecànic sempre podrà publicar plànols de motors patentats, un expert en programari no podria publicar plànols de programari patentat, perquè el programari és el seu propi plànol i publicar-lo infringiria la patent.